

Forfatter: Brandes, Edvard

Titel: Udrag fra En Politiker

Citation: Brandes, Edvard: "En Politiker", i Brandes, Edvard: *En Politiker*, P. G. Philipsen, 1889, s. 38. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-brandesed_04-shoot-idm140632370891920/facsimile.pdf (tilgået 29. april 2024)

Anvendt udgave: En Politiker

Rædselsbrand, hvor det gamle Samfund gik op i Flammer.

Naar han tænkte paa sligt, dirrede det gennem hele hans Legeme. Hans Aandedræt gik hastigt, Øjnene stirrede, Hænderne knyttede sig krampagtigt.

Ikke saa, at han tænkte sig som en af Førerne i hin store Omvæltning. Tværtimod, der dannedes Forestillinger i hans Hjerne om, at han skulde være Redningsmanden, den, der byggede Bro mellem Fattige og Rige, mellem By og Land, mellem Venstre og Højre. Landet var jo lille, alle maatte kunne føle sig som Brødre, unde hinanden vel, hjælpes ad til den fælles Gærning: at rejse Fædrelandet efter den ulykkelige Krig.

Hvordan han skulde bære sig ad dermed, stod ham ikke ret klart. Han nøjedes med vilde, svævende Fantasier, hvilke han udmalede for den beundrende Tage — des mér beundrende jo mindre han følte sig greben af den Andens Bevægelse. En Stund lang drev han sig dog til at lovprise Højskolerne sammen med Johan: Opdragelsen ude i Folket, der tog Karlene fra Ploven og Pigerne fra Mælkespanden og gav dem

et bredt-folkeligt aandeligt Indhold. Men han følte alligevel inderst inde Tante Rikkens Afsky for Bønder, hvis Mad og Klæder han foragtede af Hjærtens Grund. Og da han en Dag paa Gaden ved Synet af et smukt Pigebarn i en Fløjelsjakke, under en varm Diskussion pludselig erklærede, at han gav alle Landets Højskoler med Lærere, Karic og Piger for en eneste Gang at omfavne den dejlige Tøs dér, kunde Johan vel smile, men tilgav blot Tage, fordi han selv kendte sig stærkere, mere national og mandig ved den Andens verdslige Livsanskuelse.

Johan fik ingen Eksamen. Han tænkte i adskillige Aar paa Magisterkonferens i Historie og kunde ogsaa i Fantasien udmale sig, hvilken ypperlig *stor Afhandling* han vilde skrive, hvorledes den vilde slaa Professorerne baade ved den deri nedlagte Lærdom og ved den overlegne og sjælfulde Behandling. Hvad han vilde vælge til sit Speciale var intet mindre end den store franske Revolution. Han tog ogsaa mange bindstærke Værker hjem fra Bibliotekerne og tog modigt fat paa første Bind, men han naaede sjældent mange hundrede Sider frem. Indholdet greb ham, dog paa den Maade, at han fantaserede sig ind i den